

9 клас

Українська література

Стрембицька Л.А.

Тема: «Література рідного краю.
Поетична подорож творчістю
письменників-земляків».

Мета заняття: мати загальне уявлення
про літературний процес на Донбасі;
розширити знання студентів щодо
літературних портретів письменників-
земляків; проілюструвати красу
донецького краю, використовуючи силу
таланту поетів Слов'янщини.

План лекції:

1. Загальний огляд літератури рідного краю.
2. Донецька тематика у творчості В.Сосюри і В.Стуса.
3. Творчість П.Бондарчука і І.Білого.
4. М.Петренко і Донбас.
5. Шахтарська тематика у творах С.Черкасенка, М.Чернявського, П.Байдебури та ін.

*Мої нескінченні дороги
Сплелися, мов доля моя,
Я знову вернув до порога,
Де батьківська рідна земля.*

Федір Пантов

За географічною конфігурацією
Донецька область нагадує розкриту
долоню, відкриту для зовнішнього світу,
наче простягнуту для рукоштовпання.

Література рідного краю

представники

корінні донбасівці

М.Петренко,
М.Чернявський,
Б.Гріненко,
С.Черкасенко,
В.Сосюра,
М.Шаповал,
Х.Алчевська,
С.Васильченко.

приїжджі письменники

П.Чебалін,
О.Горбатов,
В.Торін,
П.Байдебура,
О.Авдєєнко,
П.Сєверов,
П.Безпощадний,
Б.Котов,
О.Іонов.

Літературне життя на Донбасі:

1898 р. – вихід збірки віршів М. Чернявського “Донецькі сонети”.

Розвиток видавничої діяльності, збільшення кількості періодичних видань.

1923 р. – утворення журналу “Забой”.

1924 р. – заснування письменницької організації “Забой”.

20-ті – початок 30-х років – пошук тем, жанрів та образів.

1946 р. – видання альманаху “Літературний Донбас”.

1958 р. – видання альманаху “Донбас”.

1968 р. – видання журналу “Донбас”.

1993 р. – заснування журналу “Бахмутський шлях”.

II пол. 90-х рр. – вихід альманахів “Євшан-зілля” (Слов’янськ),
“Лад” і “Кальміус” (Донецьк)

Лірика

```
graph TD; A[Лірика] --> B[Громадська]; A --> C[Пейзажна]; A --> D[Інтимна]; A --> E[Філософська];
```

Громадська

Філософська

Пейзажна

Інтимна

Літературна реєстрація

В.Сосюра – поет нашого краю

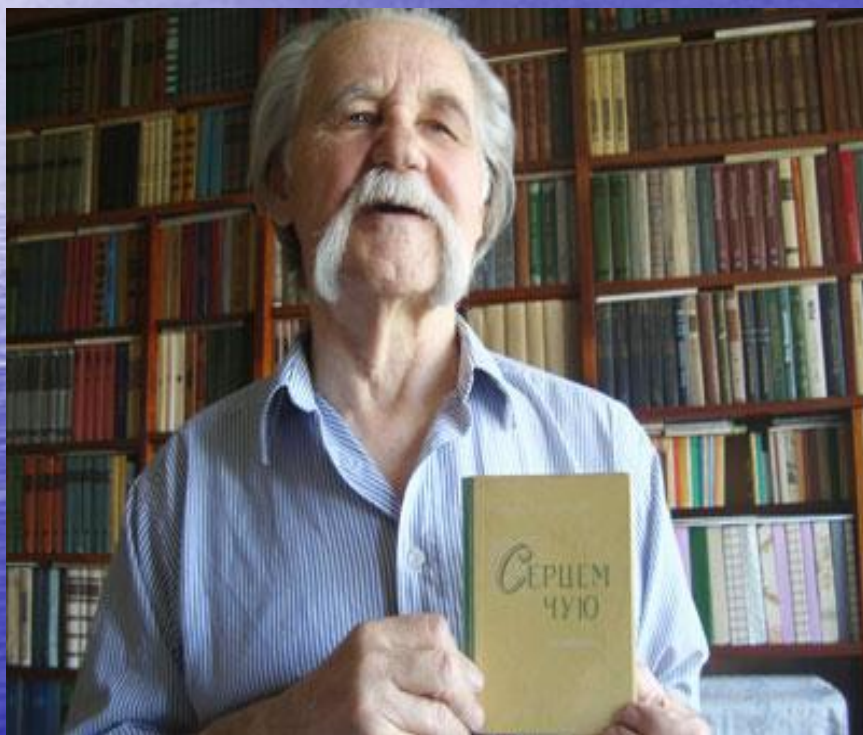

Я від Дінця, що сяйвом грає,
В сади поезії прийшов.
Піснями сповнений до краю,
Дивлюсь на все я крізь любов ...

В.Стус: серце і слово, прошнуровані колючим дротом.

Творчість Петра Бондарчука та Івана Білого

Тематика творчості письменників-земляків:

- любов до Батьківщини;
- тема патріотизму, відданості рідній землі, Україні;
- замилювання краєвидами малої батьківщини, оспівування природи донецького краю;
- давноминула історія рідного краю;
- возвеличення людей фізичної праці (робітничого класу);
- шахтарі та їхній труд;
- відродження загальнолюдських та національних цінностей;
- гармонія людини і природи;
- тема кохання;
- знелюднені війною селища;
- роздуми над сенсом життя;
- проблема взаємин поета з дійсністю, поета і читача;
- роль літератури в суспільстві і значення поетичного слова в житті людини, своїх сучасників;
- проблеми нашого складного сьогодення.

Проміжний аеропорт «Місто біля солоних озер»

«Слов'янський сокіл»

Літературно-мистецька дозаправка літака. Творчий проект «Місто моєї любові».

Поет — як той сокіл,
Поет — як лелека:
Злітає високо,
Літає далеко.
Не скарби коштовні,
А пісню шукає,
За це і шановний
У рідному краї.

Іван Приходько

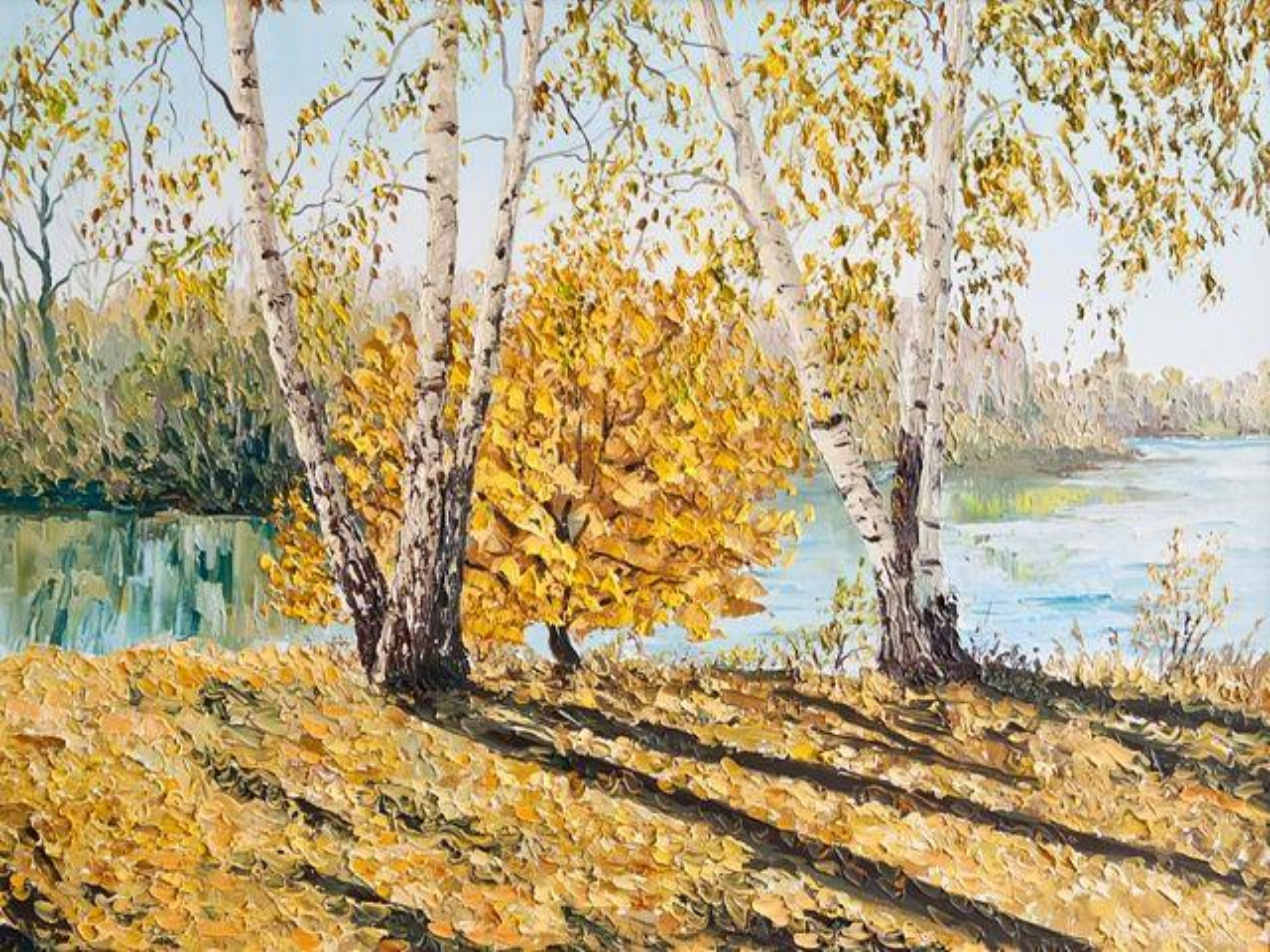

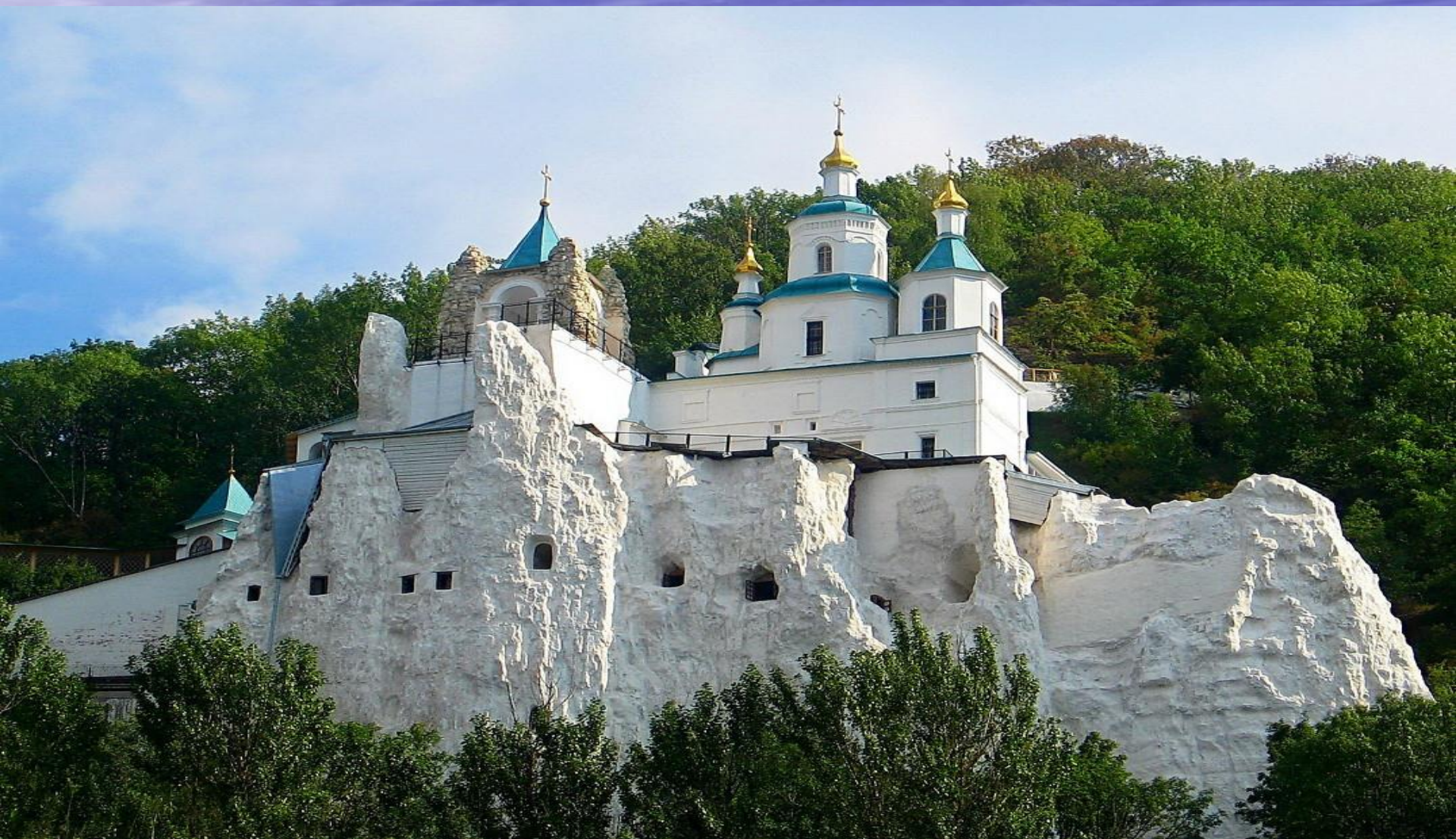
Літературно-пізнавальне авіапатрулювання.

Студентський міні-проект

«Слово про похід Ігорів»

Проміжний аеропорт «Донецька Швейцарія»

Студентський міні-проект «Зустріч із письменником»

Складання сенкану

Сенкан – це вірш, що складається з п'яти рядків.

Слово «сенкан» походить від французького слова «п'ять» позначає вірш у п'ять рядків.

1. Перший рядок має містити слово, яке позначає тему (звичайно, це іменник).
2. Другий рядок – це опис теми, який складається з двох слів (два прикметника).
3. Третій рядок називає дію, пов'язану з темою, і складається з трьох слів (звичайно це дієслова).
4. Четвертий рядок є фразою, яка складається з чотирьох слів і висловлює ставлення до теми, почуття з приводу обговорюваного.
5. Останній рядок складається з одного слова – синоніма до першого слова, в ньому висловлюється сутність теми, ніби робиться підсумок.

Домашнє завдання

Скласти вірш із зазначеними нижче словами-римами.

*Велика країна – мала батьківщина,
шанувати – сприймати,
народу – свободу,
любов – кров.*